

PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht: 30.03.2026, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi: abiprokurör Triin Hallas
Ametiasutuse nimi: Riigiprokuratuur
Kriminaalasja number: 25221050001
Kuriteo kvalifikatsioon: KarS § 209 lg 1, § 216¹ lg 1, § 216¹ lg 1 - § 25 lg 2
Kahtlustatava nimi (isikukood): XXX (ik XXX)
Kontaktandmed: XXX, XXX
Kuriteo toimepanemise aeg: alates 28.08.2017

Kriminaalasjas nr 25221050001 on XXX esitatud kahtlustus kokkuvõtlikult järgnevas:

XXX, asudes peamiselt oma põhielukohas Eesti Vabariigis aadressil XXX, on hankinud perioodil 28.08.2017 kuni 10.04.2024 kokku vähemalt 74 isiku pangakaardinumbreid ja andmeid, so kaitsevahendeid, mille abil on võimalik hankida juurdepääs arvutisüsteemile, ning vallanud neid perioodil 28.08.2017 kuni 07.10.2025 toimunud läbiotsimiseni, eesmärgiga kasutada neid volitamata internetimakseteks kolmandate isikute nimel, so toime panna KarS § 217 ja § 213 sätestatud kuritegusid.

Seega pani XXX oma tahtliku tegevusega toime KarS § 216¹ lg 1 alusel kvalifitseeritava kuriteo.

Samuti pakkus XXX Telegram rakenduses ekraaninime XXX kasutava isiku kaasabil vähemalt ajavahemikul 29.11.2023 kuni 10.04.2024 Ameerika Ühendriikides asuvas California osariigis näiliselt väljarentimiseks kinnisvara, mida ta tegelikkuses üürile anda ei tahtnud ega plaaninud. XXX suhtles kinnisvarakuulutuse vastu huvi tundnud isikutega, suhtlemiseks kasutas ta võltsidentiteeti, esitledes end XXX ja XXX nimeliste isikutena. Kannatanutega vormistas ta fiktiivsed rendilepingud, mille alusel küsis ta kannatanutelt ettemaksu. Nii õnnestus XXX XXX abiga täpselt tuvastamata kannatanutelt välja petta teadvalt ebaõige ettekujutuse loomise teel kokku vähemalt 28 850 USD-d.

Seega pani XXX oma tahtliku tegevusega toime KarS § 209 lg 1 alusel kvalifitseeritava kuriteo.

Samuti postitas XXX erinevates kuritegelikes keskkondades, näiteks XXX ja XXX, et otsib partnereid, kellega viia läbi SIM swap ründeid Coinbase krüptorahakoti kasutajate vastu, et teenida vähemalt 200 000 dollarit igakuist tulu. Nii püüdis ta hankida Telegram rakenduses ekraaninime XXX kasutava isiku kaasabil SIM swap abil mitmikautentimise turvakoodi ehk kaitsevahendeid neljal korral: 12.01.2022, 17.01.2022, 24.01.2022 ja 29.03.2022. Teod jäid lõpule viimata XXX ja XXX tahtest sõltumata.

Seega pani XXX oma tahtliku tegevusega toime KarS § 216¹ lg 1-§ 25 lg 2 kvalifitseeritava kuriteo.

Kriminaalasja materjalidega tutvumise järgselt leiab prokurör, et käesoleval juhul esinevad KrMS § 202 lg-tes 1 ja 7 sätestatud eeldused menetluse lõpetamiseks avaliku menetlushuvi puudumise tõttu ning tulenevalt sellest, et isiku süü ei ole suur. KrMS § 202 lg 1 raames mõeldakse

isiku teosüüd karistusseadustiku mõttes, s.o vaadatakse üksnes konkreetset kuritegu, mitte isikut või tema varasemat käitumist ning erinevaid preventsiioone. Arvesse võetakse isiku panust kuriteo toimepanemisel, tahtluse või ettevaatamatuse astet, tekitatud kahju liiki ja suurust, isiku vanust ja arusaamisvõimet ning seadusandja poolt sätestatud karistust. Süü on üldjuhul väiksem muuhulgas kuritegude puhul, kus esinevad karistust kergendavad asjaolud KarS § 57 mõttes.

Esimese episoodi puhul, mis puudutab KarS § 216¹ lg 1 sätestatud kuritegu, ei ole tuvastamist leidnud, et isik oleks pangakaardinumbreid ja andmeid realselt kasutades teistele isikutele kahju tekitanud või kannatanute arvelt rikastunud. Samuti on jäänud KarS § 216¹ lg 1 alusel kvalifitseeritavad kolmandas episoodis kirjeldatud teod katsestaadiumisse. Teise episoodi puhul, mis puudutab KarS § 209 sätestatud kuritegu, on küll tuvastatud, et kannatanutel tekkis kahju, kuid tuvastada ei ole võimalik konkreetseid kannatanuid. Samuti on iga kannatanu kahju suhteliselt väike.

Kuivõrd menetluses ei ole tuvastamist leidnud XXX kaasabi osutanud isikud, on keeruline määratleda isikute teopanuseid ning kuritegudest realselt saadud tulu. Lisaks on nii KarS § 209 lg 1 kui ka KarS § 216¹ lg 1 näol tegemist teise astme kuritegudega, mille sanktsiooni alammäär on rahaline karistus. Kahtlustuses etteheidetavate kuritegude aktiivne faas lõppes 2024. aastal ning XXX on teinud menetlejatega koostööd, mh andnud läbiotsimise käigus vabatahtlikult välja seadmeid ning paroole. Lisaks on XXX kinnitanud, et on jäädavalt lõpetanud kahtlustuses kajastatud tegevusviisi ning leidnud endale seadusliku töökoha. Seega esinevad tema puhul KarS § 57 lg 1 p 3 sätestatud karistust kergendavad asjaolud. Eeltoodut arvesse võttes leiab prokurör, et kahtlustatava süü ei ole suur.

Prokuröri hinnangul puudub käesolevas kriminaalasjas ka avalik menetlushuvi, mis takistaks menetluse lõpetamist KrMS § 202 alusel. Eripreventiivsetest kaalutlustest lähtudes tuleb märkida, et XXX puuduvad varasemad kriminaalkaristused ning ta on võtnud eesmärgiks tegutseda edaspidiselt seaduskuulekalt.

Avaliku menetlushuvi hindamisel tuleb arvesse võtta ka menetlusökonoomiat. Riigi peaprokuröri juhise kohaselt on avalik menetlushuvi olemas varavastastes kuritegudes, kui tekitatud kahju ületab 4000 eurot. Kogutud tõendid osundavad, et nimetatud miinimummäär on ületatud, kuid konkreetseid kannatanuid ei ole menetluses võimalik tuvastada, sealjuures on iga kannatanu kahju suhteliselt väike ja iseseisvalt 4000 eurot ei ületa. Eelnevast tulenevalt ei ole kriminaalmenetluses võimalik jõuda kannatanutele kahju hüvitamiseni. Prokuröri hinnangul vähendab see asjaolu oluliselt avalikku menetlushuvi.

Tulenevalt üld- ja eripreventiivsetest kaalutlustest ei ole alati kriminaalkaristuse kohaldamine vajalik. Riigikohtu otsuse nr 3-1-1-85-04 p 16 järgi on oportuuniteediprintsiibiga antud prokuröridele kaalutusõigus, mille eesmärk hõlmab lisaks menetlusökonoomikale ka proportsionaalsuse põhimõttest tuleneva vajaduse välistada kriminaalrepressiooni kohaldamine juhtudel, mil see ei oleks teo asjaolusid silmas pidades ilmselgelt mõõdukas. Avaliku menetlushuvi mõiste on mõeldud tagama seda, et karistusõiguslikud sanktsioonid säilitaksid oma *ultima ratio* iseloomu ja oleksid seega tõlgendatavad karistamise eesmärkide valguses, ning tagama, et karistust kohaldatakse üksnes siis, kui muudest vahenditest ei piisa ja just selle järele on tungiv vajadus.

Prokuröri hinnangul on täidetud KrMS § 202 lg 7 eeldused kriminaalasja lõpetamiseks. Prokurör leiab, et kahtlustatava mõjutamiseks ning seadusekuulekusele suunamiseks tuleb eelistada seadusega ettenähtud muid mõjutusvahendeid. XXX on XXX abiga täpselt tuvastamata kannatanutelt välja petnud kokku vähemalt 28 850 USD-d. Tsviilhagisid käesolevas menetluses esitatud ei ole. Samas on menetluses tuvastatud, [REDACTED]

[REDACTED]. Seega on asjakohane kombineerida mõjutusvahenditena nii rahaline kohustus kui ka üldkasulik töö.

Juhindudes KrMS §-dest 202 lg 7 ja 206, abiprokurör määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr **25221050001** menetlus XXX suhtes ja menetlus kriminaalasjas tervikuna.

2. Määratud kohustuse liik:

- XXX on kohustatud maksma riigi tuludesse **6000 eurot**.
- XXX on kohustatud tegema **80 tundi** üldkasulikku tööd Tallinna Vangla Ida-Harju kriminaalhooldusosakonna ÜKT talituse juhataja poolt määratud kriminaalhooldusametniku järelevalve all. (Pärnu mnt 132, Tallinn; tel 5919 3475).

3. Määratud kohustuste täitmise tähtaeg: **4 kuud**, s.o viimane täitmise tähtaeg on **30.07.2026 (k.a)**. Kui isik ei täida määratud tähtaja jooksul talle pandud kohustust, võib prokuratuur kriminaalmenetluse määrusega uuendada.

4. Tökendi tühistamine: tökendit ei kohaldata.

5. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid:

- DVD plaadid jätta kriminaaltoimiku juurde, seejärel hävitada arhiveeritud toimiku hävitamisel arhiivis säilitamise tähtaja möödumisel.
- XXX elukoha läbiotsimise käigus 07.10.2025 äravõetud kaks sülearvutit (XXX, S/N:XXX ning XXX, S/N:XXX) tagastada ilma andmekandjatel olevate kolmandate isikute krediitkaartide andmeteta peale määruse allkirjastamist KrMS § 126 lg 3 p 2 alusel XXX.
- Sülearvuti XXX (XXX) kopeerimisel on tehtud tõmmisfail: XXX, kogumahuga 1,45 TB. XXX. Tõmmisfailid anda KrMS § 126 lg 3 p 1 alusel Politsei- ja Piirivalveameti käsutusse.
- Sülearvuti XXX (S/N:XXX) kopeerimisel on tehtud tõmmisfailid: XXX, kogumahuga 218 GB. XXX; XXX (46 GB) SHA1: XXX; XXX (1335 MB) SHA1: bXXX. Tõmmisfailid anda KrMS § 126 lg 3 p 1 alusel Politsei- ja Piirivalveameti käsutusse.

6. Vahistuse andmed: vahi all ei viibinud.

7. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad.

8. Vastavalt KrMS § 206 lg 2 p-le 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamata edastada kahtlustatavale ja tema kaitsjale.

Triin Hallas
abiprokurör

Allkirjaga kinnitan, et olen kriminaalasja lõpetamisega nõus, olen kriminaalmenetluse lõpetamise määruse kätte saanud, mulle on selgitatud kohustuse mittetäitmise tagajärgi ning olen kohustusega nõus:

(nimi, kuupäev ja allkiri)